

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Farmaceutisch technisch assistent

////////////////////////////////////

BK-0512-1

1. Globaal

1.1 TITEL

Farmaceutisch technisch assistent

1.2 DEFINITIE

De farmaceutisch technisch assistent werkt onder verantwoordelijkheid van de apotheker waarbij hij/zij geneesmiddelenvoorschriften ontvangt en registreert, magistrale bewerkingen uitvoert en geneesmiddelen, parafarmaceutische producten en medical devices aflevert teneinde de patiënt te voorzien van deze producten en in te lichten over het juist en veilig gebruik ervan

1.3 EXTRA INFORMATIE

De farmaceutisch technisch assistent of apotheekassistent zal in dit dossier afgekort worden tot FTA.

De FTA werkt in officina apotheken en/of in ziekenhuisapotheken

De FTA werkt onder het toezicht van apothekers en werkt in overleg met apothekers, voorschrijvende artsen, tandartsen en veeartsen, andere zorgverleners, kaderleden in de gezondheidssector en leveranciers.

De FTA registreert en voert de in de apotheek gebruikte grondstoffen in het analyseregister in

Er kan gewerkt worden tijdens het weekend, op feestdagen en in wachtdienst tot en met 22 u 's avonds

Een bijkomende activiteit kan zijn: voorlichten en begeleiden van nieuwe werknemers FTA en stagiairs FTA met betrekking tot het werk in de apotheek.

Sociale vaardigheden:

- Principes van empathische communicatie

- Gesprekstechnieken (operationeel gesprek, instructiemethoden, ...)
- Actief luisteren
- Omgangsvormen formeel en informeel (regels en afspraken aangaande omgang met elkaar en de naleving ervan)
- Samenwerking in team (teamwork)
- Technieken van conflicthantering (leren omgaan met agressie, conflicten, ...)
- Technieken om feedback te geven en te ontvangen

1.4 SECTOREN

- Distributie (PC313 Apotheken en tarificatiediensten)
- Social profit (PC330 Gezondheidsinrichtingen en -diensten)

1.5 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

APB (Algemene pharmaceutische bond)
 Yolande Daenen (info@apb.be)
 Archimedesstraat 11
 1000 Brussel
 022854285

VZA (Vlaamse vereniging van ziekenhuisapothekers)
 Marc De Schepper (marc.deschepper@vza.be)
 UZ Gent apotheek
 C. Heysmanslaan 10
 9000 Gent

OPHACO (De vereniging der coöperatieve apotheken van België)
 Ann Verrydt (ophaco@ophaco.org)
 Square Marie Curie 30
 1070 Anderlecht
 025299241

VAN (Vlaams Apothekers Netwerk)
 Yolande Daenen (info@van.be)
 Leopold-I straat 24
 3000 Leuven

1.6 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Regelgeving: Gecoördineerde wet van 10 MEI 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen ter vervanging van het Koninklijk Besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen (BS van 14 november 1967)
- Regelgeving: Het Koninklijk Besluit van 5 februari 1997 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van farmaceutisch-technisch assistent en houdende vaststelling van de lijst van handelingen waarmee deze laatste door een apotheker kan worden belast (BS van 2 juli 1997).
- Regelgeving: Het Koninklijk Besluit van 18 november 2004 betreffende de erkenning van de beoefenaars van de paramedische beroepen (BS van 21 december 2004), gewijzigd bij het Koninklijk Besluit van 16 februari 2009 (BS van 6 april 2009).
- Regelgeving: 15 DECEMBER 2013. - Wet met betrekking tot medische hulpmiddelen, VOLKSGEZONDHEID, VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN EN LEEFMILIEU
- Regelgeving: 15 NOVEMBER 2017. - Koninklijk besluit betreffende de notificatie van een contactpunt materiovigilantie en de registratie van de distributeurs en uitvoerders van medische hulpmiddelen, FAGG
- Sectoraal profiel: Beroepscompetentieprofiel: Farmaceutisch Technisch Assistent, 2016
- Competent-fiche (SERV): J130701 Farmaceutisch-technische assistentie, 21 oktober 2014

Relatie tot het referentiekader

'De vraag van een dienst (zorgeenheid) of persoon met zorgbehoefte identificeren (farmaceutische bereiding, verstrekking van geneesmiddelen, materiaal, ...)' zit vervat in 'Ontvangt het geneesmiddelenvoorschriften en voert het uit'

'De magistrale bereiding uitvoeren (producten klaarzetten, wegen, mengen, ...) en vormgeven (zalf, druppels, capsules, ...)' zit vervat in 'Voert de magistrale bereiding uit, etiketteert en verpakt ze'

'De magistrale bereiding etiketteren (datum, identificatienummer, samenstelling, ...) en verpakken' zit vervat in 'Voert de magistrale bereiding uit, etiketteert en verpakt ze'

'Het dossier van de persoon met zorgbehoefte controleren en de geneesmiddelen verstrekken en de persoon met zorgbehoefte informeren' zit vervat in 'Levert OTC, voedingssupplementen, parafarmaceutische producten en medische hulpmiddelen af'

'Het orderboek, het register van verdovende middelen, ... bijwerken' zit vervat in 'Voert administratieve taken uit'

'De productvoorraad opvolgen, tekorten vaststellen en bestellingen doorgeven' zit vervat in 'Voert logistieke taken uit'

'De producten opbergen volgens de stockeringswijze, de vervaldatum, ... en de producten presenteren in de apotheek' zit vervat in 'Voert logistieke taken uit'

'De werking van de toestellen controleren en de onderhoudsdienst en/of de verantwoordelijke informeren bij problemen' werd niet mee opgenomen

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
1. Werkt met alle actoren				
• Communiceert gepast met alle actoren (leidinggevende, collega's)	✓			• Basiskennis van rapportering • Kennis van sociale vaardigheden • Kennis van vakterminologie
• Werkt efficiënt samen met collega's	✓			
• Wisselt informatie uit met collega's en leidinggevende(n)	✓			
• Rapporteert aan de leidinggevende(n)	✓			
• Volgt aanwijzingen van leidinggevende(n) op	✓			
2. Handelt volgens de professionele en deontologische code				
• Handelt volgens de professionele en deontologische (gedrags)code (beroepsgeheim, privacy van de patiënt, scheiding beroepscontext-privé, ...)	✓			• Basiskennis van regelgeving met betrekking tot de uitoefening van het beroep • Basiskennis van het deontologisch kader met betrekking tot de uitoefening van het beroep • Basiskennis over diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) • Kennis van sociale vaardigheden
• Bouwt een professionele zorgrelatie op empathische wijze op met respect voor de medische, fysieke, sociale, culturele en spirituele achtergrond van de patiënt	✓			
• Creëert een veilige omgeving voor de patiënt	✓			
• Werkt met verantwoordelijkheidszin	✓			
• Respecteert de zakelijke omgangsvormen	✓			
• Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen			✓	
3. Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn				
• Werkt binnen de grenzen van het	✓			• Basiskennis van regelgeving met

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
wetgevende en professionele kader				betrekking tot de uitoefening van het beroep • Basiskennis van het deontologisch kader met betrekking tot de uitoefening van het beroep • Kennis van beschermingsmaatregelen • Kennis van het gebruik van richtlijnen (farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen, ...) • Kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering
• Werkt ergonomisch			✓	
• Werkt duurzaam	✓			
• Werkt conform de richtlijnen van de organisatie	✓			
• Werkt opdrachten zorgvuldig af	✓			
• Werkt conform de veiligheids- en milieuvoorschriften	✓			
• Werkt nauwkeurig en hygiënisch	✓			
• Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen			✓	
• Meldt problemen, zowel mondeling als schriftelijk, aan de leidinggevende		✓		
4. Werkt samen met de patiënt en communiceert professioneel binnen een patiëntgerichte zorgrelatie				
• Gaat op empathische wijze om met de patiënt, waarbij de nodige afstand bewaard wordt om een professionele relatie te behouden	✓			• Basiskennis over diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) • Kennis van sociale vaardigheden • Kennis van vakterminologie • Kennis van het gebruik van richtlijnen (farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen, ...)
• Luistert actief zonder een waardeoordeel te vellen, rekening houdend met de geschiedenis en eigenheid van de patiënt en vergewist zich ervan dat hij/zij de patiënt correct begrepen heeft	✓			
• Past zijn/ haar taalgebruik aan in functie van de patiënt, zowel naar inhoud als naar vorm	✓			
• Geeft informatie aan de patiënt	✓			
• Ondersteunt de patiënt bij informatieverwerking of aanleren van bepaalde handelingen	✓			
• Is in staat adequaat om te gaan met agressie en grensoverschrijdend gedrag		✓		

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
5. Draagt bij tot de ontwikkeling van het beroep				
• Werkt volgens het kwaliteitshandboek en/of binnen de organisatie/voorziening opgenomen werkafspraken	✓			• Basiskennis van interdisciplinaire samenwerking • Basiskennis van coachings- en opleidingstechnieken • Kennis van sociale vaardigheden • Kennis van het gebruik van richtlijnen (farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen, ...) • Kennis van basismethoden voor (zelf)reflectie
• Volgt mee de toegewezen stagiair op en schept een gunstige leerklimaat in functie van de leerdoelen en leermogelijkheden van de stagiair	✓			
• Fungeert als rolmodel voor de stagiair in opleiding	✓			
6. Ontwikkelt de eigen deskundigheid				
• Schoolt zich professioneel bij	✓			• Basiskennis van fysica • Basiskennis van interdisciplinaire samenwerking • Basiskennis van rapportering • Basiskennis van chemie • Kennis van anatomie en fysiologie • Kennis van biologie • Kennis van vakterminologie • Kennis van farmacologie • Kennis van de fysicochemische eigenschappen van grondstoffen • Kennis van fytotherapie • Kennis van basismethoden voor (zelf)reflectie • Grondige kennis van farmaceutisch rekenen
• Vindt vormingsorganisaties en – programma's terug	✓			
• Reflecteert over het eigen handelen samen met de leidinggevende en stuurt bij	✓			
• Staat open voor en gaat constructief om met feedback	✓			
• Gaat op constructieve wijze om met de grenzen van zijn beroepsdomein in functie van zijn eigen competenties	✓			
• Roept hulp in van collega's en leidinggevende indien noodzakelijk		✓		
• Wisselt kennis uit met alle zorgverleners	✓			
• Gebruikt de taal die men in het kader van het beroep hanteert, op voldoende deskundige wijze zowel mondeling als schriftelijk	✓			
• Presteert onder druk, tijdens of na tegenslag of teleurstelling		✓		
7. Plant en organiseert de opgedragen taken				

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none">Plant de opgedragen taken rekening houdend met de prioriteiten, tijdsbesteding, efficiëntie, ...	✓			<ul style="list-style-type: none">Basiskennis van rapporteringBasiskennis van administratief beheerKennis van vakterminologieKennis van farmaceutische producten en hun posologieKennis van het gebruik van richtlijnen (farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen, ...)Kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoeringKennis van voorraadbeheer
<ul style="list-style-type: none">Maakt materieel en producten gebruiksklaar			✓	
<ul style="list-style-type: none">Onderhoudt materieel en producten			✓	
<ul style="list-style-type: none">Stemt de techniek, materieel en/of product(en) af op de opdracht	✓			
<ul style="list-style-type: none">Voert de werkzaamheden binnen de voorziene tijd uit, rekening houdend met mogelijke knelpunten	✓			
<ul style="list-style-type: none">Bergt het materieel en de producten op na de taakuitvoering conform de afspraken	✓			
<ul style="list-style-type: none">Meldt tekorten aan de leidinggevende	✓			
8. Ontvangt het geneesmiddelenvoorschriften en voert het uit				
<ul style="list-style-type: none">Leest en interpreteert het geneesmiddelen voorschrift	✓			<ul style="list-style-type: none">Basiskennis van studie van aliphatische en aromatische organische geneesmiddelenBasiskennis van studie van minerale geneesmiddelenBasiskennis van dierengeneeskundige geneesmiddelenBasiskennis van homeopathieBasiskennis van administratief beheerBasiskennis van steriliteitBasiskennis van microbiologieKennis van farmaceutische technologieKennis van farmacologieKennis van toxicologieKennis van lezen van voorschriftenKennis van dermatologische productenKennis van fytofarmaceutische producten
<ul style="list-style-type: none">Registreert het geneesmiddelenvoorschrift	✓			
<ul style="list-style-type: none">Interpreteert de verschillende geneesmiddelenvormen	✓			
<ul style="list-style-type: none">Onderscheidt de hulpstoffen/actieve producten van elke geneesmiddelenvorm	✓			
<ul style="list-style-type: none">Past voor elke bereiding de afleveringsmodaliteiten, de bewaringsmodaliteiten en de wettelijke eisen toe	✓			
<ul style="list-style-type: none">Voert het geneesmiddelenvoorschrift uit	✓			
<ul style="list-style-type: none">Geeft advies en informatie	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				<ul style="list-style-type: none">• Kennis van voedings- en hulpstoffen• Kennis van farmaceutische producten en hun posologie• Kennis van de principes van farmaceutische zorg• Kennis van farmaceutische tarificatie• Kennis van reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut (verdovende middelen, giftige stoffen, ...)• Kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering
9. Levert OTC, voedingssupplementen, parafarmaceutische producten en medische hulpmiddelen af				
<ul style="list-style-type: none">• Identificeert de vraag van de patiënt en informeert hem volgens zijn verwachtingen	✓			<ul style="list-style-type: none">• Basiskennis van studie van aliphatische en aromatische organische geneesmiddelen• Basiskennis van studie van minerale geneesmiddelen• Basiskennis van dierengeneeskundige geneesmiddelen• Basiskennis van homeopathie• Basiskennis van administratief beheer• Basiskennis van steriliteit• Basiskennis van microbiologie• Basiskennis van medische hulpmiddelen• Kennis van farmaceutische technologie• Kennis van farmacologie• Kennis van lezen van voorschriften• Kennis van dermo-cosmetische producten• Kennis van fytofarmaceutische producten
<ul style="list-style-type: none">• Verzamelt patiëntgegevens	✓			
<ul style="list-style-type: none">• Levert OTC, voedingssupplementen, parafarmaceutische producten en medische hulpmiddelen af	✓			
<ul style="list-style-type: none">• Geeft advies en informatie	✓			
<ul style="list-style-type: none">• Verwijst door indien nodig	✓			
<p>* OTC (over the counter): deze term wordt bij medicijnen gebruikt, om aan te geven dat deze medicijnen zonder recept verkrijgbaar zijn</p>				

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van voedings- en hulpstoffen • Kennis van farmaceutische producten en hun posologie • Kennis van de principes van farmaceutische zorg • Kennis van farmaceutische tarificatie • Kennis van reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut (verdovende middelen, giftige stoffen, ...) • Kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering
10. Voert de magistrale bereiding uit, etiketteert en verpakt ze				
• Voert de receptcontrole van de grondstoffen uit	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van vakterminologie • Kennis van farmacologie • Kennis van toxicologie • Kennis van lezen van voorschriften • Kennis van voedings- en hulpstoffen • Kennis van farmaceutische planten • Kennis van farmaceutische producten en hun posologie • Kennis van de principes van farmaceutische zorg • Kennis van beschermingsmaatregelen • Kennis van reinigings- en ontsmettingsrichtlijnen • Kennis van principes van steriliteit • Kennis van reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut (verdovende middelen, giftige stoffen, ...) • Kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering
• Gebruikt gecertificeerde grondstoffen	✓			
• Berekent nauwkeurig de doseringen en de gebruikte hoeveelheden van de grondstoffen	✓			
• Werkt volgens de richtlijnen en de procedures van het kwaliteitshandboek	✓			
• Geeft de magistrale bereiding zijn farmaceutische vorm en past deze zo nodig aan de gebruiksmogelijkheden van de patiënt aan	✓			
• Houdt zich aan de richtlijnen voor wat betreft hygiëne en veiligheid	✓			
• Maakt gebruik van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen			✓	
• Vermeldt de wettelijk verplichte gegevens op het bereidingsetiket	✓			
• Verpakt de magistrale bereidingen in een (wettelijke) adequate vorm	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none">• Grondige kennis van farmaceutisch rekenen				
11. Voert administratieve taken uit				
<ul style="list-style-type: none">• Registreert de grondstoffen in het analyseregister	✓			<ul style="list-style-type: none">• Basiskennis van administratief beheer• Kennis van het gebruik van richtlijnen (farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen, ...)• Kennis van farmaceutische tarificatie• Kennis van reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut (verdovende middelen, giftige stoffen, ...)• Kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering
<ul style="list-style-type: none">• Registreert gegevens (invullen en bijhouden van formulieren)	✓			
<ul style="list-style-type: none">• Schrijft toegestane wettelijke documenten uit	✓			
<ul style="list-style-type: none">• Handelt facturen en bestelbonnen af	✓			
12. Voert logistieke taken uit				
<ul style="list-style-type: none">• Volgt de voorraden op	✓			<ul style="list-style-type: none">• Basiskennis van administratief beheer• Basiskennis van productpresentatie en merchandising• Kennis van reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut (verdovende middelen, giftige stoffen, ...)• Kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering• Kennis van voorraadbeheer
<ul style="list-style-type: none">• Controleert de binnengekomen bestellingen overeenkomstig de documenten	✓			
<ul style="list-style-type: none">• Stemt de te bestellen hoeveelheden af op het verbruik, de planning, de opslagcapaciteit, ...	✓			
<ul style="list-style-type: none">• Neemt maatregelen bij non-conformiteiten i.v.m. producten en grondstoffen		✓		
<ul style="list-style-type: none">• Controleert op vervallen producten en grondstoffen		✓		
<ul style="list-style-type: none">• Gebruikt (bedrijfseigen) software voor voorraadbeheer	✓			
<ul style="list-style-type: none">• Slaat de geleverde producten en grondstoffen op conform de geldende (veiligheids)normen	✓			
<ul style="list-style-type: none">• Presenteert de producten en het			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
promotiemateriaal in de apotheek				

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van regelgeving met betrekking tot de uitoefening van het beroep
- Basiskennis van het deontologisch kader met betrekking tot de uitoefening van het beroep
- Basiskennis van studie van aliphatische en aromatische organische geneesmiddelen
- Basiskennis van studie van minerale geneesmiddelen
- Basiskennis van dierengeneeskundige geneesmiddelen
- Basiskennis van homeopathie
- Basiskennis van fysica
- Basiskennis over diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...)
- Basiskennis van interdisciplinaire samenwerking
- Basiskennis van rapportering
- Basiskennis van administratief beheer
- Basiskennis van coachings- en opleidingstechnieken
- Basiskennis van chemie
- Basiskennis van steriliteit
- Basiskennis van microbiologie
- Basiskennis van medische hulpmiddelen
- Basiskennis van productpresentatie en merchandising
- Kennis van sociale vaardigheden
- Kennis van anatomie en fysiologie
- Kennis van biologie
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van farmaceutische technologie
- Kennis van farmacologie
- Kennis van toxicologie
- Kennis van lezen van voorschriften
- Kennis van de fysicochemische eigenschappen van grondstoffen
- Kennis van dermo-cosmetische producten
- Kennis van dermatologische producten
- Kennis van fytofarmaceutische producten
- Kennis van voedings- en hulpstoffen
- Kennis van farmaceutische planten

- Kennis van fytotherapie
- Kennis van farmaceutische producten en hun posologie
- Kennis van de principes van farmaceutische zorg
- Kennis van beschermingsmaatregelen
- Kennis van reinigings- en ontsmettingsrichtlijnen
- Kennis van principes van steriliteit
- Kennis van het gebruik van richtlijnen (farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen, ...)
- Kennis van basismethoden voor (zelf)reflectie
- Kennis van farmaceutische tarificatie
- Kennis van reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut (verdovende middelen, giftige stoffen, ...)
- Kennis van richtlijnen van de goede farmaceutische praktijkvoering
- Kennis van voorraadbeheer
- Grondige kennis van farmaceutisch rekenen

Cognitieve vaardigheden

- Communiceert gepast met alle actoren (leidinggevende, collega's)
- Werkt efficiënt samen met collega's
- Wisselt informatie uit met collega's en leidinggevende(n)
- Rapporteert aan de leidinggevende(n)
- Volgt aanwijzingen van leidinggevende(n) op
- Handelt volgens de professionele en deontologische (gedrags)code (beroepsgeheim, privacy van de patiënt, scheiding beroepscontext-privé, ...)
- Bouwt een professionele zorgrelatie op empathische wijze op met respect voor de medische, fysieke, sociale, culturele en spirituele achtergrond van de patiënt
- Creëert een veilige omgeving voor de patiënt
- Werkt met verantwoordelijkheidszin
- Respecteert de zakelijke omgangsvormen
- Werkt binnen de grenzen van het wetgevende en professionele kader
- Werkt duurzaam
- Werkt conform de richtlijnen van de organisatie
- Werkt opdrachten zorgvuldig af
- Werkt conform de veiligheids- en milieuvoorschriften
- Werkt nauwkeurig en hygiënisch
- Gaat op empathische wijze om met de patiënt, waarbij de nodige afstand bewaard wordt om een professionele relatie te behouden
- Luistert actief zonder een waardeoordeel te vellen, rekening houdend met de geschiedenis en eigenheid van de patiënt en vergewist zich ervan dat hij/zij de patiënt correct begrepen heeft
- Past zijn/ haar taalgebruik aan in functie van de patiënt, zowel naar inhoud als naar vorm
- Geeft informatie aan de patiënt
- Ondersteunt de patiënt bij informatieverwerking of aanleren van bepaalde handelingen
- Werkt volgens het kwaliteitshandboek en/of binnen de organisatie/voorziening opgenomen werkafspraken

- Volgt mee de toegewezen stagiair op en schept een gunstige leerklimaat in functie van de leerdoelen en leermogelijkheden van de stagiair
- Fungeert als rolmodel voor de stagiair in opleiding
- Schoolt zich professioneel bij
- Vindt vormingsorganisaties en – programma's terug
- Reflecteert over het eigen handelen samen met de leidinggevende en stuurt bij
- Staat open voor en gaat constructief om met feedback
- Gaat op constructieve wijze om met de grenzen van zijn beroepsdomein in functie van zijn eigen competenties
- Wisselt kennis uit met alle zorgverleners
- Gebruikt de taal die men in het kader van het beroep hanteert, op voldoende deskundige wijze zowel mondeling als schriftelijk
- Plant de opgedragen taken rekening houdend met de prioriteiten, tijdsbesteding, efficiëntie, ...
- Stemt de techniek, materieel en/of product(en) af op de opdracht
- Voert de werkzaamheden binnen de voorziene tijd uit, rekening houdend met mogelijke knelpunten
- Bergt het materieel en de producten op na de taakuitvoering conform de afspraken
- Meldt tekorten aan de leidinggevende
- Leest en interpreteert het geneesmiddelen voorschrift
- Registreert het geneesmiddelenvoorschrift
- Interpreteert de verschillende geneesmiddelenvormen
- Onderscheidt de hulpstoffen/actieve producten van elke geneesmiddelenvorm
- Past voor elke bereiding de afleveringsmodaliteiten, de bewaringsmodaliteiten en de wettelijke eisen toe
- Voert het geneesmiddelenvoorschrift uit
- Geeft advies en informatie
- Identificeert de vraag van de patiënt en informeert hem volgens zijn verwachtingen
- Verzamelt patiëntgegevens
- Levert OTC, voedingssupplementen, parafarmaceutische producten en medische hulpmiddelen af
- Geeft advies en informatie
- Verwijst door indien nodig
- Voert de receptcontrole van de grondstoffen uit
- Berekent nauwkeurig de doseringen en de gebruikte hoeveelheden van de grondstoffen
- Werkt volgens de richtlijnen en de procedures van het kwaliteitshandboek
- Geeft de magistrale bereiding zijn farmaceutische vorm en past deze zo nodig aan de gebruiksmogelijkheden van de patiënt aan
- Houdt zich aan de richtlijnen voor wat betreft hygiëne en veiligheid
- Vermeldt de wettelijk verplichte gegevens op het bereidingsetiket
- Verpakt de magistrale bereidingen in een (wettelijke) adequate vorm
- Registreert de grondstoffen in het analyseregister
- Registreert gegevens (invullen en bijhouden van formulieren)
- Handelt facturen en bestelbonnen af
- Volgt de voorraden op
- Controleert de binnengekomen bestellingen overeenkomstig de documenten
- Stemt de te bestellen hoeveelheden af op het verbruik, de planning, de opslagcapaciteit, ...
- Gebruikt (bedrijfseigen) software voor voorraadbeheer

- Slaat de geleverde producten en grondstoffen op conform de geldende (veiligheids)normen
- Gebruikt gecertificeerde grondstoffen
- Schrijft toegestane wettelijke documenten uit

Probleemoplossende vaardigheden

- Meldt problemen, zowel mondeling als schriftelijk, aan de leidinggevende
- Is in staat adequaat om te gaan met agressie en grensoverschrijdend gedrag
- Roept hulp in van collega's en leidinggevende indien noodzakelijk
- Presteert onder druk, tijdens of na tegenslag of teleurstelling
- Neemt maatregelen bij non-conformiteiten i.v.m. producten en grondstoffen
- Controleert op vervallen producten en grondstoffen

Motorische vaardigheden

- Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen
- Werkt ergonomisch
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Maakt materieel en producten gebruiksklaar
- Onderhoudt materieel en producten
- Presenteert de producten en het promotiemateriaal in de apotheek
- Maakt gebruik van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend met wisselende werktijden
- Dit beroep wordt uitgeoefend in teamverband, waarbij de nodige flexibiliteit belangrijk is om zich aan te passen aan wijzigingen
- Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen bij een aantal handelingen is verplicht
- De werkopdrachten worden strikt afgebakend in de tijd en er heersen in veel gevallen deadlines, wat stressbestendigheid en resultaatgerichtheid vraagt
- De uitoefening van het beroep vereist een respectvolle houding tegenover de patiënten, de collega's en de leidinggevenden
- De sector kent reglementeringen, inzake veiligheid, gezondheid, hygiëne, welzijn, privacy en milieu
- De uitoefening van het beroep vraagt een kwaliteitsbewustzijn en verantwoordelijkheidszin
- Dit beroep vereist het afstemmen van de dienstverlening op de noden van de patiënten
- De uitoefening van dit beroep vereist zorgvuldigheid en nauwkeurigheid
- Bij de beroepsuitoefening moet men zich bewust zijn van de effecten van de eigen verbale, non-verbale en digitale communicatie en de invloed hiervan op de patiënt
- Bij dit beroep wordt er door alle teamleden meegebouwd aan een cultuur van collegialiteit, welzijn, respect binnen de professionele relaties

Handelingscontext

- De FTA gaat op constructieve en transparante wijze informatie uitwisselen met de andere actoren
- De FTA stelt afhankelijk van de bedrijfscontext, gevarieerde of complexe handelingen
- De FTA kan zich aanpassen en flexibel opstellen bij wisselende omgevingsfactoren
- De FTA moet gericht beslissingen nemen binnen hun eigen verantwoordelijkheid
- De FTA moet initiatief nemen binnen hun eigen verantwoordelijkheid
- De FTA moet zijn/haar werkzaamheden kunnen organiseren
- De FTA moet zorgvuldig gebruik maken van materieel
- De FTA moet steeds de veiligheids- en kwaliteitsvoorschriften respecteren
- De FTA moet steeds correct en nauwgezet werken
- De FTA moet blijven met de ontwikkelingen binnen de sector, dit vergt leergierigheid en het volgen van opleidingen
- De FTA moet het positief imago van zijn onderneming uitstralen
- De FTA moet op een klantgerichte en empathische wijze omgaan met de patiënten
- De FTA moet handelen conform de deontologische code, vooropgestelde etiquette en protocollen
- De FTA moet georganiseerd en gestructureerd kunnen werken
- De FTA moet medisch geschikt zijn
- De FTA moet dienst en/of tijdsschema's kunnen naleven
- De FTA dient consequent en gefocust te werken
- De FTA moet zich bewust zijn dat gemaakte fouten gevolgen kunnen hebben die een impact kunnen hebben op de veiligheid en gezondheid van de patiënt

Autonomie

Is zelfstandig in

- Het uitvoeren van beroepsspecifieke handelingen beschreven door de regelgeving*
- Het informeren, adviseren van de patient binnen zijn/haar bevoegdheid
- Het uitvoeren van logistieke taken
- Het evalueren van het eigen werk
- Het afleveren van zelfzorgproducten
- Het up-to-date houden van de eigen kennis

Is gebonden aan

- Het ontvangen en uitvoeren van opdrachten toegewezen door de verantwoordelijke apothekers
- Het uitvoeren van magistrale bereidingen en geneesmiddelenvoorschriften
- De richtlijnen aangaande de uit te voeren taken
- Het beleid van de organisatie
- Tijdsplanning, veiligheids-, gezondheids-, kwaliteits- en milieuvoorschriften en procedures
- De deontologische code
- De regelgeving

Doet beroep op

- De verantwoordelijke apotheker voor de opdracht, gegevens problemen en bijkomende instructies

- Het interdisciplinair team, collega's, ...voor advies en samenwerking

*Gecoördineerde wet van 10 MEI 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen ter vervanging van het Koninklijk Besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen (BS van 14 november 1967)

Verantwoordelijkheid

- Werkt met alle actoren
- Handelt volgens de professionele en deontologische code
- Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn
- Werkt samen met de patiënt en communiceert professioneel binnen een patiëntgerichte zorgrelatie
- Draagt bij tot de ontwikkeling van het beroep
- Ontwikkelt de eigen deskundigheid
- Plant en organiseert de opgedragen taken
- Ontvangt het geneesmiddelenvoorschriften en voert het uit
- Levert OTC, voedingssupplementen, parafarmaceutische producten en medische hulpmiddelen af
- Voert de magistrale bereiding uit, etiketteert en verpakt ze
- Voert administratieve taken uit
- Voert logistieke taken uit

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Voor de beroepsuitoefening van 'Farmaceutisch technisch assistent' is het beschikken van volgende attesten en/of voldoen aan volgende voorwaarden wettelijk verplicht:

- Voorwaarden voor de uitoefening van het gezondheidszorgberoep zoals bepaald in Gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

Farmaceutisch-technisch assistent

Bron gegevens: Jaarstatistieken, met betrekking tot de beoefenaars van de gezondheidszorgberoepen in België, 2017, Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, veiligheid van de voedselketen en leefmilieu

Tabel 100: Aantal farmaceutisch-technisch assistenten met het recht om het beroep uit te oefenen in België op 31/12/2015, 31/12/2016 en 31/12/2017 op basis van de officiële woonplaats

	2015		2016		2017	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
België	10.693	98,8	11.355	98,7	12.085	98,5
Buiten België	126	1,2	150	1,3	185	1,5
Totaal	10.819	100,0	11.505	100,0	12.270	100,0

Tabel 101: Aantal farmaceutisch-technisch assistenten met het recht om het beroep uit te oefenen in België op 31/12/2015, 31/12/2016 en 31/12/2017 per gewest op basis van de officiële woonplaats

	2015		2016		2017	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
België	10.693	100,0	11.355	100,0	12.085	100,0
Vlaanderen	5.327	49,8	5.685	50,1	6.104	50,5
Wallonië	4.540	42,5	4.781	42,1	5.024	41,6
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	826	7,7	889	7,8	957	7,9

Tabel 102: Aantal farmaceutisch-technisch assistenten met het recht om het beroep uit te oefenen in België op 31/12/2015, 31/12/2016 en 31/12/2017 per provincie op basis van de officiële woonplaats

	2015		2016		2017	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
België	10.693	100,0	11.355	100,0	12.085	100,0
Vlaams Brabant	800	7,5	872	7,7	947	7,8
West-Vlaanderen	964	9,0	1.018	9,0	1.072	8,9
Oost-Vlaanderen	1.005	9,4	1.079	9,5	1.168	9,7
Antwerpen	1.602	15,0	1.710	15,1	1.851	15,3
Limburg	956	8,9	1.006	8,9	1.066	8,8
Waals Brabant	233	2,2	240	2,1	244	2,0
Henegouwen	1.790	16,7	1.880	16,6	1.968	16,3
Luik	1.490	13,9	1.567	13,8	1.658	13,7
Namen	732	6,8	776	6,8	812	6,7
Luxemburg	295	2,8	318	2,8	342	2,8
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	826	7,7	889	7,8	957	7,9

Vacatures

I. Aantal vacatures (in het 'normaal economisch circuit zonder uitzendopdrachten' en indien beschikbaar het aantal vacatures voor uitzendopdrachten) en aandeel in de sector

Deze tabel geeft een beeld van de vacatures (ontvangen - periode 2013-2018) van alle

	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Brussels HSG	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Nikolaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL	Openstaande vacatures
--	----------------	----------	----------	--------------	--------	-----------	--------	--------------------	----------------	------------------	------	--------------------------	--------------	--------------	-------------------	--------	-----------------------

NEC rechtstreeks aan VDAB gemeld																	
Chemie, rubber en kunststof		2				3								1		6	
Groot- en kleinhandel	43	9	3	3	3	1	6	1	4	2	8	1	3	3	1	91	
Informatica, media en telecom						3									2	5	
Zakelijke dienstverlening										2				0		2	
Diensten aan personen								1								1	
Openbare besturen										4						4	
onderwijs					1											1	
Gezondheidszorg	7	10	4	1	6	6	12	3	5	3	11	4	2	8	1	83	
Maatschappelijke dienstverlening								1			3					4	
Totaal	50	21	7	4	10	13	18	6	9	9	24	5	5	12	4	197	

NEC rechtstreeks aan VDAB gemeld uitzendopdrachten																	0
Uitzendbureau arbeidsbemiddeling	12	20	5	4	2	1	6	2	1		4	2	12		6	77	
Gezondheidszorg											1					1	
Totaal	12	20	5	4	2	1	6	2	1		5	2	12		6	78	

NEC via werving en selectiekantoren Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling																	0
Zakelijke dienstverlening			1													1	
Uitzendbureau arbeidsbemiddeling	16	1	1	4				6		0	6	1		8	6	49	
Totaal	16	1	2	4				6		0	6	1		8	6	50	

ii. Aantal openstaande vacatures (aantal, spreiding, evolutie)

Voor het beroep "

- Openstaande vacatures (aantal, evolutie dec 2013,-dec 2014, dec 2015,-dec 2016, dec 2017 en dec 2018)

Jaartal	Dec/2013	Dec/2014	Dec/2015	Dec/2016	Dec/2017	Dec/2018
NECzU rechtstreeks aan VDAB gemeld	6	6	13	11	11	28
Uitzendopdrachten	5	4	23	10	16	3
NECzU via werving- en selectiekantoren	1	2	3	3	9	4
TOTAAL	12	12	39	24	36	35

- Openstaande vacatures voor het beroep (aantal, december 2018)

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Brussels HSG	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL
NEC rechtstreeks VDAB	10	3		1	1	4			0	2	5			2		28
Uitzendopdrachten	1		1				1									3
NECzU via werving- en selectiekantoren	1			1				2								4
TOTAAL	24	7	3	6	3	10	4	8	4	6	12	4	1	3	2	97

II. Evolutie van het aantal vacatures (in de tijd)

Jaartal	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NECzU rechtstreeks aan VDAB gemeld	70	63	106	97	148	197
Uitzendopdrachten	46	44	114	121	220	78
NECzU via werving- en selectiekantoren	8	16	14	22	52	50
TOTAAL	124	123	234	240	420	325

III. Spreiding van het aantal ontvangen vacatures per provincie en/of regio

Deze tabel geeft een overzicht van ontvangen vacatures per regio in 2018

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Brussels HSG	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	Totaal
NECzU rechtstreeks aan VDAB gemeld	50	21	7	4	10	13	18	6	9	9	24	5	5	12	4	197
Uitzendopdrachten	12	20	5	4	2	1	6	2	1		5	2	12		6	78
NECzU via werving- en selectiekantoren	16	1	2	4				6		0	6	1		8	6	50
TOTAAL	78	42	14	12	12	14	24	14	10	9	35	8	17	20	16	325

IV. Aantal niet werkende werkzoekenden

Deze tabel geeft een overzicht van het aantal niet werkende werkzoekende per regio eind dec 2018

Beroep	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	TOTAAL
TOTAAL	80	20	13	30	24	14	10	14	11	26	16	24	27	309

4. Samenhang

Farmaceutisch technisch assistent